

NADER ONDERZOEK HUISMUSSEN, BOERENZWALUW EN STEENMARTERS

*Aanvullend onderzoek in het kader van
de Wet natuurbescherming*

Locatie: Oranjestraat 113 Gilze

Rapportnummer: 2022-BE-0268

In opdracht van:

Vexpro BV
Horst 26
5126 BX Gilze

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2022-BE-0268

Opdrachtgever

Vexpro BV

Contactpersoon

Mevrouw E. Vermeer

Locatie

Oranjestraat 113 Gilze

Auteur

Frenk van de Wal

Opleverdatum

23 mei 2022

Uitvoerder

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING EN ONDERZOEK.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Centrale vraagstelling.....	3
1.4 Criteria.....	4
2. WETTELIJK KADER	5
2.1 Gebiedsbescherming.....	5
2.2 Soortenbescherming.....	5
2.3 Zorgplicht	5
3. PLANGEBIEDSBESCHRIJVING	6
3.1 Situering plangebied	6
3.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten.....	6
4. ONDERZOEK.....	8
4.1 Volledigheid van de inventarisatie.....	8
4.2 Huismussen	8
4.4 Steenmarter	10
4.5 Overige soorten	14
5. RESULTATEN EN CONCLUSIES	15
5.1 Resultaten	15
5.2 Toetsing Wet natuurbescherming/staat van instandhouding	15
5.3 Aanbevelingen.....	16
6. BRONNEN	17

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om het perceel aan Oranjestraat 113 te Gilze ontwikkelen.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Wet natuurbescherming. Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

In dit kader is medio februari 2022 een quickscan flora en fauna uitgevoerd door van Helvoirt Groenprojecten BV, Rapportnummer met rapportage op 17 februari 2022.

Uit deze quickscan is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor beschermde fauna soorten.

"Met betrekking tot de sloop van bestaande opstallen zijn overtredingen op verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, ten aanzien van het verstoren/vernielen van nestlocaties en verblijfplaatsen van huismus en boerenwaluw niet uit te sluiten." en

Voor wat betreft het woonrijp maken van het projectgebied bestaat het risico dat nest en/of verblijfplaatsen van steenmarter verloren gaan."

Bij de ecologische quickscan is vastgesteld dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk effecten hebben op het leefgebied van de steenmarter en hoewel er geen jaarrond beschermde nesten zijn aangetroffen tijdens het veldbezoek konden overtredingen op de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van huismus en boerenwaluw niet worden uitgesloten. Tijdens een eerder bezoek in 2017 is een nest van een boerenwaluw aangetroffen.

In opdracht heeft Brabant Eco een nader onderzoek naar huismussen, boerenwaluwen en steenmarter uitgevoerd. De bevindingen van dit vervolgonderzoek zijn beschreven in deze rapportage en kan als addendum van de quickscan worden gebruikt.

1.2 Doelstelling

Het doel van het aanvullend nader onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van huismussen, boerenwaluwen en steenmarters zo ja, met welke functie.

Eveneens wordt naar aanleiding van de onderzoeksresultaten een effectbeoordeling gedaan om te toetsen of de Wet natuurbescherming wordt overtreden door de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

1.3 Centrale vraagstelling

Vragen die centraal staan binnen dit nader onderzoek zijn:

- Maken huismussen of boerenwaluwen gebruik van het plangebied als nest- verblijf- of rustplaats?
- Is het plangebied onderdeel van de habitat van de steenmarter?
- Heeft de ruimtelijke ingreep een negatief effect op aanwezige genoemde diersoorten?
- Is het naar aanleiding van de ruimtelijke ingreep noodzakelijk een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming?

1.4 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen volgens de definitie van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (ecologisch deskundige/RVO.nl).
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.
- Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus, Passer domesticus Versie 1.0, juli 2017 (bijlage 1).
- Het onderzoek naar marterachtigen is uitgevoerd conform de handreiking kleine Marters 2017.32. 11 oktober 2017 (bijlage 2).

1.5 Geldigheid onderzoek

Houdbaarheid van verspreidingsgegevens zijn aan een maximale periode gebonden.

Voor de verspreidingsgegevens van licht beschermde soorten, of het juist ontbreken hiervan, wordt veelal een bruikbaarheidsperiode van circa 5-6 jaar gehanteerd, afhankelijk van de beschermingsgraad en situatie ter plaatse. Voor zwaar beschermde soorten als vleermuizen geldt een bruikbaarheidsperiode van circa 2-3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te gebruiken bij ruimtelijke ingrepen.

Bovengenoemde geldigheidstermijnen zijn in de Wet natuurbescherming niet dwingend voorgeschreven en kunnen afwijken indien de omstandigheden ter plaatse dat verlangen. Voor dit alles geldt wel dat de planlocatie niet significant veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan. Dit is hier echter, voorafgaande aan de voorgenomen werkzaamheden, niet het geval.

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) en het Natuurnetwerk Nederland.

2.2 Soortenbescherming

Het nader onderzoek naar genoemde beschermde diersoorten voor het project is uitgevoerd in het kader van hoofdstuk 3 (soortenbescherming) van de Wet natuurbescherming. Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (vogel- en habitatrictlijn soorten) als de nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten.

2.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor het in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

3.1 Situering plangebied

Het plangebied ligt aan de zuidwestelijke rand van de bebouwde kom van Gilze. De omgeving ten noorden is vooral bebouwd. Achter deze bebouwing ligt een weide met vooral Engels raaigras en enkele algemeen voorkomende kruidensoorten. Ten westen van de weide bevindt zich een haag van Elzen met bomen. Het zuidelijkste deel van het plangebied is in gebruik als moestuin, met kleine opstallen, groentetuinen en fruitbomen. Tussen de weide en de moestuin is een afscheiding bestaande uit een rij bomen. Onderstaande afbeelding geeft het plangebied in de directe omgeving weer. Het plangebied is globaal in blauw omkaderd.

Ligging van de planlocatie in de regio. Bron: google Earth

Het gehele perceel is bestemd voor woningbouw. Hiervoor zullen alle bestaande opstallen, behalve de woning worden gesloopt. Ook zal een deel van de bestaande vegetatie worden verwijderd.

3.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Volgens het uitgevoerde flora en fauna onderzoek is het plangebied geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van diverse vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in gebouwen.

Citaat uit het rapport:

“De balklaag onder de golfplaten biedt in potentie ruimte voor zwaluwsoorten..... Enkele kapotte dakpannen bieden in potentie ruimte voor met name huismus en spreeuw..”

3.4 Marterachtigen

Het plangebied is mogelijk geschikt als leefgebied voor steenmarter.

Citaat uit het rapport:

"Binnen het projectgebied is voldoende schuilgelegenheid beschikbaar waarvan steenmarter gebruik kan maken. Met name de rommelige plekken rondom de moestuin en de zolder van het tuinhuis bieden hiertoe opties."

3.5 Impressie plangebied

Garageboxen

Weiland met elzenhaag en bomen

Opstallen

Ruigte

4.1 Volledigheid van de inventarisatie

Het onderzoek is volgens de genoemde protocollen en kennisdocumenten uitgevoerd. Een inventarisatie blijft echter uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan de Wet natuurbescherming. Wat betreft het (voor)onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

4.2 Huismussen

4.2.1 Introductie huismus

De huismus, met als Latijnse naam *Passer domesticus*, is een zogenaamde half-holenbroeder (vogels die wel beschut willen zitten, maar daarnaast ook uitzicht willen hebben). De nesten komen voor in holtes onder dakpannen of gaten en nissen in gebouwen, bomen en aardwallen. Als dergelijke holtes niet aanwezig zijn nestelt de huismus op beschutte plekken onder afdakjes, in dichte gevelbegroeiing, heggen en struiken. Dergelijke 'natuurlijke' nesten zijn nog altijd tamelijk voldoende aanwezig, echter door het sterk verminderde gebruik van dakpannen en het ontbreken van gaten en nissen in gebouwen is het aantal broedterritoria in steden en dorpen de laatste jaren sterk achteruitgegaan. Om deze reden wordt steeds meer gebruik gemaakt van vogelvrees, speciale dakpannen, houten nestkasten of mussenpotten die worden bevestigd aan woningen, gebouwen, stallen of schuren.

De nestplaats van een huismus is in de regel gebonden aan bebouwing. De huismus broedt in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Huismussen zijn uitgesproken standvogels, die zich meestal niet meer dan enkele honderden meters van de broedplaats verwijderen. In het broedseizoen blijven ze dichterbij de broedplaats. Het zijn sociale dieren: broeden, foerageren, baltsen, stofbaden nemen, slapen en uitzwermen na de broedperiode zijn allemaal activiteiten die in groepsverband plaatsvinden.

De habitat van een huismus moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassenen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt een van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt. Vanaf maart wordt er aan het nest gebouwd. Het nest wordt het hele jaar door gebruikt als slaapplek, waardoor er ook buiten de broedperiode aan het nest wordt gebouwd. De huismus is zeer honkvast, hij blijft het gehele jaar in de buurt van zijn eenmaal gekozen nest. Voorafgaand aan het broeden slapen vrouwtjes al op het nest. Tijdens strenge koude wordt het nest ook in de winter gebruikt voor overnachting. Plekken waar voedsel gezocht wordt, moeten, zeker in gebieden waar predatoren aanwezig zijn, in de directe omgeving van schuil- en vluchtmogelijkheden liggen.

4.2.2 Onderzoeksmethode

De inventarisatie is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus 1.0 BIJ.12 2017.

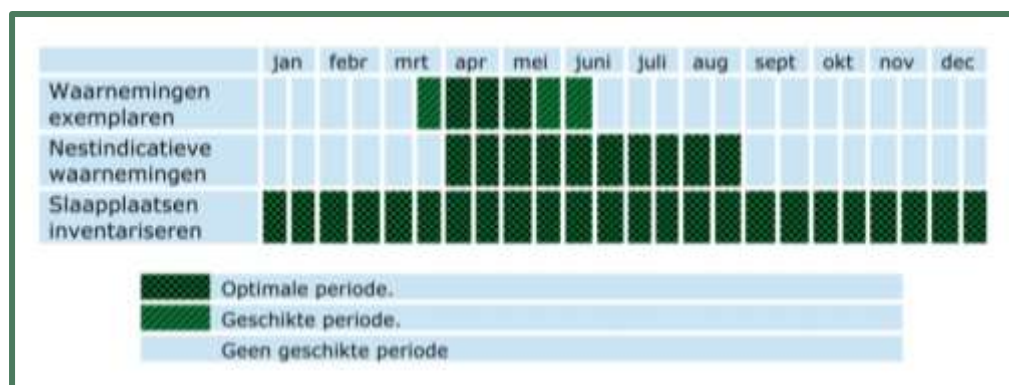
Er moet in beeld gebracht worden waar zich de locaties van nesten, rustplaatsen en functioneel leefgebied (zoals foerageergebieden, slaapplekken) van de huismus bevinden. Bij het inventariseren is gelet op de habitatkenmerken waarvan de huismus afhankelijk is, om zo de meest kansrijke plekken voor aantreffen te

bepalen. Er wordt gebruik gemaakt van de aanwezigheidsprotocollen van het Netwerk Groene Bureau's (NGB).

Aangenomen kan worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

De inventarisatie moet bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- o goede weersomstandigheden (b.v. geen regen, harde wind en/of kou)
- o op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied)
- o Op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend)
- o met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

Inventarisatieperiode huismus. Bron: kennisdocument huismus

Het exacte moment van aanvang van broeden van de huismus is afhankelijk van onder andere de weersomstandigheden en kan in de eerste helft van maart en nog tot en met augustus plaatsvinden. Het is van belang dat ook in beeld wordt gebracht waar welke elementen van de functionele leefomgeving zich bevinden. Hiertoehoren vooral de plekken waar gevoerd en geslapen wordt, zoals struiken, hagen, klimop en kruidenrijke vegetaties. Het slapen kan gedurende het jaar op wisselende plekken gebeuren. Ook de plekken waar gedronken of gebaad kan worden of waar een stofbad genomen kan worden, behoren hiertoehet vaststellen van de locaties van de slaapplekken kan gedurende het gehele jaar het beste rond zonsondergang of zonsopgang plaats vinden.

4.2.3 Veldonderzoek

Er zijn 2 veldbezoeken uitgevoerd om de eventuele aanwezigheid van huismussen in kaart te brengen. Hierbij is gelet op zichtbare nesten, maar ook op nest indicierend gedrag van huismussen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door ecooloog Frenk van de Wal.

Datum	Tijd	Functie	Temperatuur	Wind	Neerslag	Bewolking
11-04-2022	09:00 – 11:15	voorkomen	10 °C	2 BFT ZO	geen	Helder
27-04-2021	08:30 – 09:15	voorkomen	12 °C	2 BFT NO	geen	Helder

Tijdens het eerste bezoek is er in het plangebied een huismus gezien welke aan het foerageren was in de klimop van het woonhuis aan de Oranjestraat. Aan de overzijde van de straat op nummer 98 werden drie huismussen waargenomen. Twee op de goot en een in de beukenhaag, Er zijn verder in het plangebied geen huismussen waargenomen.

Tijdens het tweede bezoek zijn er 2 foeragerende huismussen gezien in de voortaan van de tegenovergelegen woning met nummer 98. In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. Er zijn op beide dagen geen huismusnesten gevonden. Er is nestindicierend gedrag waargenomen door twee huismussen onder het dak van de tegenovergelegen woning.

4.2.4 Conclusie huismussen

De waarnemingen geven aan dat huismussen in de omgeving van de te slopen gebouwen voorkomen, maar dat in de gebouwen van de planlocatie geen nestlocaties aanwezig zijn. Door sloop van de bebouwing is er geen significante afname van functioneel leefgebied van huismussen omdat er voldoende schuilmogelijkheden blijven voor huismussen in de directe omgeving van de planlocatie.

Het is aannemelijk dat de huismussen die gezien zijn in de struiken op het plangebied deel uitmaken van een huismussenpopulatie in de directe omgeving gezien de zeer geschikte groene omgeving en aanwezige huismussen bij Oranjestraat 98. Er gaan geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen verloren en worden geen verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming overtreden.

4.3 Boerenwaluw

De boerenwaluw staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels en de nestplaatsen ervan zijn jaarrond beschermd. Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaats trouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest.

Tijdens alle veldbezoeken zijn de opstallen gecontroleerd op het voorkomen van nesten van boerenwaluwen. De paardenstal en werkplaats hebben openingen en aken welke geschikt zijn voor boerenwaluwen om een nestlocatie te vinden. Ook de overkapping van de benzinepomp is hiervoor geschikt. De garage boxen, met platte daken en gesloten zijwanden zijn niet geschikt voor de boerenwaluw.

Er zijn tijdens de veldbezoeken geen waarnemingen gedaan van (boeren)waluwen foeragerend, overvliegend of nestelend. Er is daarom met zekerheid te zeggen dat er geen nesten van boerenwaluwen in het plangebied aanwezig zijn.

4.4 Steenmarter

4.4.1 Introductie steenmarter

De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

4.4.2 Onderzoeksmethode

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. Bij onderzoek naar marters wordt daarom vooral gekeken naar sporen van de aanwezigheid van marters. De aanwezigheid van de marterachtigen verraad zich vaak door uitwerpselen, prooi-resten en stank. Vervolgonderzoek verschilt per martersoort welke mogelijk aanwezig is. Voor de steenmarter worden vooral cameravallen gebruikt, waarbij de camera wordt opgehangen op een locatie waar de meeste kans is dat de marter wordt gezien.

Het onderzoek kan het best worden uitgevoerd tussen maart en augustus, omdat de marters in deze tijd het meest actief zijn. De camera's dienen dan gedurende 6 weken op een geschikte locatie te hangen.

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de handreiking kleine marters van de Provincie Noord-Brabant (bijlage 3). Er is tijdens het onderzoek naar marterachtigen continue gewerkt met 2 cameravallen en een *Mostela* cameraval. Deze zijn op de meest kansrijke plaatsen geplaatst.

4.4.3 Veldonderzoek

Om de aanwezigheid van marterachtigen te onderzoeken zijn er twee cameravallen opgehangen om aanwezige marters te filmen.

Op 21 maart 2022 zijn er 2 wildcamera's geïnstalleerd op rustige en voor marterachtige te verwachten plekken in het plangebied. Een aan de westkant van de schuur met rommelhoekjes naast de haag met in het verlengde in noordelijke richting de elzenhaag. Via dergelijke landschapselementen verplaatsen marterachtigen zich tussen hun rustplaatsen en ook vinden ze er hun prooi. De andere is geplaatst aan de

noordkant van dit gebouw naast het hekwerk met uitzicht op de ruigte en met een redelijk groot bereik om in- en uitgangen of looppaden van steenmarters op te merken. Beide camera's zijn op een rustige plek van het plangebied geplaatst, op afstand van bewoning. Op onderstaande afbeelding zijn de locaties van de geplaatste camera's weergegeven.

Afbeelding: locatie van wildcamera's . Bron: google maps

Om dieren te lokken is einde april gebruik gemaakt van hulpmiddelen.

Beide camera's zijn geplaatst geweest tot 16 mei 2022, met tussentijds een controle op en wisseling van batterijen en geheugenkaart.

Tijdens alle veldbezoeken werden de te slopen gebouwen en de directe omgeving geïnspecteerd op het voorkomen van marters.

Gedurende de periode zijn er geen opnames gemaakt van marters Er zijn meerdere opnames gemaakt van diverse vogelsoorten.

In totaal zijn er 83 bruikbare opnames gemaakt. Er zijn geen waarnemingen van zoogdieren gedaan, enkel van vogels. In onderstaande tabel een overzicht van de waarnemingen waarbij de gearceerde opnames zijn van de westkant en de overige van de noordkant.

Opname west

opname noord

Datum & tijd	Opname van
21-03 16:28	<u>zwarte kraai</u>
22-03 13:38	<u>zwarte kraai</u>
22-03 14:39	<u>zwarte kraai</u>
23-03 14:48	<u>zwarte kraai</u>
24-03 13:40	2x <u>zwarte kraai</u>
24-03 14:20	<u>gaai</u>
25-03 08:20	2x <u>zwarte kraai</u>
25-03 14:40	2x <u>zwarte kraai</u>
25-03 14:47	2x <u>gaai</u>
29-03 15:55	<u>ekster</u>
30-03 13:28	<u>zwarte kraai</u>
30-03 13:34	<u>zwarte kraai</u>
31-03 18:04	<u>zwarte kraai</u>
01-04 10:08	<u>koolmees</u>
03-04 10:38	<u>gaai</u>
03-04 13:24	<u>vogel onbekend</u>
06-04 08:36	<u>merel</u>
08-04 09:34	<u>roodborst</u>
10-04 16:05	<u>zwarte kraai</u>
14-04 16:35	<u>zwarte kraai</u>
15-04 15:08	<u>zwarte kraai</u>
15-04 16:53	<u>zwarte kraai</u>
16-04 09:44	<u>gaai</u>
16-04 12:41	2x <u>koolmees</u>
16-04 13:03	<u>gaai</u>
16-04 17:29	2x <u>zwarte kraai</u>
17-04 08:55	<u>zwarte kraai</u>
17-04 11:57	2x <u>merel</u>
17-04 13:36	<u>houtduif + gaai</u>
18-04 16:31	<u>zwarte kraai</u>
20-04 08:28	<u>koolmees</u>
21-04 16:24	<u>zwarte kraai</u>
27-04 08:24	<u>houtduif</u>

Datum & tijd	Opname van
21-03 16:28	zwarte kraai
22-03 13:38	zwarte kraai
22-03 14:39	zwarte kraai
23-03 14:48	zwarte kraai
24-03 13:40	2x zwarte kraai
24-03 14:20	gaai
25-03 08:20	2x zwarte kraai
25-03 14:40	2x zwarte kraai
25-03 14:47	2x gaai
29-03 15:55	ekster
30-03 13:28	zwarte kraai
30-03 13:34	zwarte kraai
31-03 18:04	zwarte kraai
01-04 10:08	koolmees
03-04 10:38	gaai
03-04 13:24	vogel onbekend
06-04 08:36	merel
08-04 09:34	roodborst
10-04 16:05	zwarte kraai
14-04 16:35	zwarte kraai
15-04 15:08	zwarte kraai
15-04 16:53	zwarte kraai
16-04 09:44	gaai
16-04 12:41	2x koolmees
16-04 13:03	gaai
16-04 17:29	2x zwarte kraai
17-04 08:55	zwarte kraai
17-04 11:57	2x merel
17-04 13:36	houtduif + gaai
18-04 16:31	zwarte kraai
20-04 08:28	koolmees
21-04 16:24	zwarte kraai
27-04 08:24	houtduif

Overzicht van waarnemingen

4.2.4 Conclusie steenmarter

Op basis van de resultaten van het sporenonderzoek en het onderzoek met de cameravallen, kan uitgesloten worden dat een steenmarter de bebouwing gebruikt als verblijfplaats. Het ontbreekt verder binnen het plangebied aan geschikte locaties die kunnen dienen als verblijfplaats. Het plangebied is opgeruimd en het ontbreekt aan schuilplaatsen en mogelijkheden om de bebouwing binnen te dringen. Zodoende is het uitgesloten dat het plangebied een belangrijk onderdeel vormt van het leefgebied van de steenmarter. De geplande werkzaamheden hebben geen effect op vaste- rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter.

Wildcamera

4.5 Overige soorten

Volledigheidshalve is tijdens het onderzoek gelet op de aanwezigheid van kleine zoogdieren en nestindicatief gedrag van overige gebouw bewonende soorten zoals spreeuw en kauw welke mogelijk aanwezig zijn nabij het plangebied. Er is een broedende houtduif aangetroffen in een boom op het plangebied.

Verder zijn er waarnemingen van diverse vogelsoorten waaronder merel, tjiftjaf, kauw, spreeuw, houtduif, koolmees, ekster, witte kwikstaart en gaai.

De aanwezigheid van algemene broedende vogelsoorten als vink en merel is bijna nooit uit te sluiten omdat deze soorten in struiken en onder kleine afdakjes als een uitstekende dakrand kunnen broeden. Een negatief effect op deze soorten is echter betrekkelijk eenvoudig te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken.

5.1 Resultaten

5.1.1 Algemeen

- Het onderzoek vond plaats tussen 21 maart en 16 mei 2022.
- Het gehele plangebied met daarbij alle structuren waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken.
- In het plangebied is een broedende houtduif waargenomen.

5.1.2 Huismussen

- In het plangebied zijn geen huismusnesten aanwezig.
- De klimop en hagen in de tuin van de te behouden woning biedt beperkte schuil- en foerageermogelijkheden voor huismussen.
- Net buiten het plangebied, onder het dak van een aan de andere zijde van de straat gelegen woning zijn nestlocaties van huismussen waargenomen.
- Er zijn geen huismussen waargenomen in de te slopen gebouwen en er zijn in deze gebouwen ook geen nesten aanwezig.
- Het plangebied en de te slopen bebouwing is geen essentieel onderdeel van het leefgebied van de huismus. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden door de geplande ontwikkeling. Er is geen ontheffingsaanvraag nodig.

5.1.3 Boerenwaluw

- Er zijn geen boerenwaluwen of nesten van deze waargenomen in of nabij het plangebied tijdens de veldbezoeken.
- Het plangebied is geen essentieel onderdeel van het leefgebied van de boerenwaluw.

5.1.4 Steenmarter

- Er zijn geen steenmarters waargenomen tijdens de veldbezoeken.
- Er zijn geen sporen van de aanwezigheid van marterachtigen gevonden.
- Er zijn geen marters vastgelegd op de cameravallen.
- Het plangebied is geen essentieel onderdeel van het leefgebied van de steenmarter of andere marterachtigen. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden door de geplande ontwikkeling. Er is geen ontheffingsaanvraag nodig.

5.2 Toetsing Wet natuurbescherming/staat van instandhouding

Uit nader onderzoek naar huismussen en steenmarter is gebleken dat in de te slopen gebouwen geen vaste nest- of verblijfplaats van genoemde soorten aanwezig zijn. In het gehele plangebied zijn geen sporen van huismus, boerenwaluw of steenmarter waargenomen. Door de geplande werkzaamheden is er weliswaar sprake van een tijdelijke beperkte verstoring van foerageergebied voor huismussen en in beperkte mate voor steenmarters, maar dit heeft geen wezenlijk effect op de functionaliteit van de leefomgeving als geheel omdat er voldoende alternatieven in de directe omgeving overblijven.

De voorgenomen plannen hebben daarom geen negatief effect op onderzochte diersoorten en hebben derhalve geen overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor huismussen en marters is niet nodig.

Daarnaast kan de nieuwbouw natuurinclusief ontworpen en uitgevoerd worden. Dit houdt in dat er definitieve verblijfplaatsen en een geschikte leefomgeving voor gebouw bewonende soorten zoals huismussen en vleermuizen worden gerealiseerd in en om de nieuwbouw.

5.3 Aanbevelingen

- In de directe omgeving van het plangebied zijn huismussen aanwezig. Om de populatie huismussen in de omgeving uit te breiden kunnen er speciale dakpannen of inbouwstenen worden gebruikt om te dienen als nestgelegenheid in de nieuw te bouwen woningen. Het aanbrengen van houten nestkasten is ook mogelijk, maar is minder duurzaam. Op deze manier kan de in de directe omgeving aanwezige populatie zich naar de planlocatie uitbreiden en wordt de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd. Meer informatie is te vinden op (www.checklistgroenbouwen.nl) en (www.bouwnatuurinclusief.nl).
- Bij de aanleg van groenstructuren in het plangebied worden bij voorkeur inheems (streekeigen) groen aangeplant. Groei en bloei van deze planten en de momenten waarop rupsen, bijen of vogels sterk van hun blad, nectar en stuifmeel afhankelijk zijn, zijn op elkaar afgestemd. Dit is een belangrijk verschil met uitheemse soorten, die vaak eerder en te vroeg uitlopen/bloeien. De voorkeur gaat uit naar en bes- en nootdragende struiken zoals sporkehout (vuilboom), Gelderse roos, wilde kardinaalsmuts, lijsterbes, hondsroos, sleedoorn of hazelaar. Deze zijn ten gunste van foerageerfuncties voor vogels, maar ook kleine knaagdieren, insecten en insecteneters zoals vleermuizen zullen hiervan profiteren. Huismussen zullen schuilgelegenheid vinden in stekelige struiken zoals bijv. (groenblijvende) hulst of meidoorn. Lindebomen trekken tijdens hun relatief lange bloeitijd grote aantallen insecten aan, en dus ook eerdergenoemde insecteneters.
- De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten.
- Er kunnen vogels broeden in het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt van globaal half maart tot half juli).
- Bij onvoorziene omstandigheden dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.

Vooronderzoek

Quick scan van Helvoirt Groenprojecten d.d. 17 februari 2022

Websites

www.brabant.nl
www.checklistgroenbouwen.nl
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.rijksoverheid.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.wetnatuurbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Overige bronnen

Netwerk groene bureaus

- Als bijlage 1 is toegevoegd het Kennisdocument huismus (*Passer domesticus*) versie 1.0, juli 2017.
- Als bijlage 2 is toegevoegd de handreiking kleine Marters 2017.32. 11 oktober 2017.